



בנין הישיבה הקדושה בירושלים

לעניי אתי כן ז"ל  
בת סוון ובנימין הי"ד

בע"ה • הגליון לכל בית יהודי • בנשיאות הרה"צ שלום ארוש שליט"א • פרשת: בהעלותך • ו"א בסיון תשס"ח • 14/06/08 • גליון: 74



## מה קורה איתי

זהה שוב מראה לנו עד כמה חשובה השעה התבודדות. בשעה התבודדות האדם ממתיק מעצמו את כל הדינים, ואז אור ה' מאיר עליו, ויש לו רצונות טובים, והתעוררות לעבוד את ה' בחום, באהבה. ובעיקר צריך להשתדל לעורר על עצמו רחמים. כי אם בשעה התבודדות, הוא גם טועה ותולה בעצמו את חוסר התעוררות שלו, ומאשים את עצמו ורודף את עצמו, זה עלול לעורר עליו עוד יותר דינים.

לכן, צריכים לשים לב ללשונות שבהם רבינו תיאר את הדרך להתבודד, שהיא ברחמים ותחנונים, כמובא בכמה מקומות בספריו הקדושים. דוגמא אחת היא מה שכתב בליקוטי מוהר"ן תנינא, תורה כה, שצריך שיקבע לו האדם שעה או יותר, להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה, ולפרש שיחתו בינו לבין קונו, בטענות ואמתלאות, בדברי חן וריצוי ופיוס, לבקש ולהתחנן מלפניו יתברך, שיקרבו לעבודתו באמת. ותפלה ושיחה זו, יהיה בלשון שמדבר בה...

וכן בכל מקום שמזכיר התבודדות, נוקט רבינו לשונות אלו, של רחמים ותחנונים, ו"כתינוק המתחטא לפני אביו" וכד'. וכן מובא בהלכה, שתפלתו של אדם צריכה להיות בדרך של רחמים ותחנונים. כי העיקר הוא לעורר רחמי ה' עלינו, שיומתקו כל הדינים, ואז ממילא תבוא ההתעוררות וההתלהבות לעבודתו יתברך.

וזו למעשה התשובה, לכל מי שנופל בדעתו, בראותו גודל ריחוקו מה' יתברך, וגודל פגמיו, ועוצם מחשבותיו המגוננות בתכלית, שידע, שישנה איזו סבה לכל זה, ויש איזה דין שסגר לו את אור ה', ובמקום להאשים את עצמו שהוא רשע וכד', יחפש מהו הדבר שבעטיו נסגרו לו השערים, וירבה בתחנונים וישתדל לעורר על עצמו רחמים, שמשמים יאירו לו את הדרך חזרה.

**והעיקר, שלא יתיימש כלל לעולם, ואפילו אם רואה שעוברים כן ימים ושנים, שהוא מרבה בתחנונים, ועדיין הכל סגור בפניו, יאמין בצדקת ה', שבדאי צדיק וישר הוא, וימשיך לעשות את שלו, ובדאי, סוף כל סוף יתעוררו רחמיו יתברך עליו, ויפתח לו פתח, ויאיר לו את פניו. אמן סלה.**

**ברוכת שבת שלום, ומבונן לכל בית ישראל שלום ארוש**

שממעטים לחשוב על המשיח והגאולה, הוא משום שיש דינים. וכמו ששמעתי מצדיק אחד, בנם של קדושים, שבימי אבותיו הרבו לדבר על המשיח, והגאולה היתה דבר שמצפים לו בכל עת. ואילו היום, זה נראה רחוק מדעת הבריות, וזה הכל משום שיש דינים, והדינים הללו גורמים לכך, שהתכלית תתרחק מדעת הבריות.

## מכאן ניתן להבין, מדוע רבים מהחוזרים בתשובה, קבלו התעוררות לכך, דווקא אחרי שעברו איזו צרה או יסורים, וזה משום שהיסורים הללו כיפרו להם את עוונותיהם,

והעיקר הוא בפרטיות – אדם לא חוזר בתשובה כי יש עליו דינים. אין לו זכות לחזור בתשובה. מדת הדין עומדת ומקטרגת עליו שלא ישלחו לו הרהור תשובה, שלא יאירו לו את אור ה'. כל מי שלא חוזר בתשובה כל יום, כולל כל הדתיים – כל מי שלא מתעורר בתשובה בכל יום מחדש, זה רק בגלל שיש עליו איזה דין. כי אם לא היה עליו דין, הוא היה מקבל כזה אור וכזה רצון להתקרב לקדוש ברוך הוא – כזו אהבה, כזו התלהבות, שבכל יום ויום היה מרגיש שהוא מתחיל מחדש. ומי שאין לו רצון, פשוט אין לו "ויזה" להתקרב לה'. אין לו ויזה לקבל איזו בחינה של עבודת ה'.

וזו הטעות שכולם טועים בה. יש אדם, שאינו שומר תורה ומצוות כלל, והוא בטוח שזו ההחלטה שלו, וזו הדעה שלו, והוא עוד חושב שהוא "חפשי". ובאמת הוא לא חפשי כלל, שהרי היצר הרע שולט עליו, והסבה האחת והיחידה שהוא לא חוזר בתשובה, היא משום שאין לו זכות לזה – משמים לא מניחים לו לראות את האור הגדול של התורה והמצוות. ועל זה צריך כל אדם לבכות ולהתחנן לה', שלא יגרע חלקו, שלא יורחק ממקור החיים. ולא רק זה שעדיין אינו שומר תורה ומצוות, אלא גם כל אדם דתי, חרדי, חסידי וכו' וכו', שאין לו התעוררות לשוב לה', להתלהב לה', להתפלל בכוונה וכו' וכו', זה מראה שיש עליו דינים, ואם רק יזכה להכניע את עצמו, ולהתחנן לה', ולהמתיק מעליו את הדינים, תהיה לו שוב התעוררות.

עמים רבות, עוברים על האדם זמנים, שאין לו התעוררות בעבודת ה'. זהו אחד מהנסיגנות הקשים ביותר לאדם, מאחר והנטייה הראשונה שלו, היא להאשים את עצמו ולרדוף עצמו, כשרואה באיזה חושך רוחני הוא משוקע. והתוצאה לכך היא, שהוא מאבד לאט לאט את האמונה בעצמו, וחושב, שבאמת אין לו רצון להתקרב לה', וכך הוא הולך ומדרדר ר"ל, עד שיכול לפרוש לגמרי מגבול הקדושה.

אולם באמת, צריכים לדעת, שגם התעוררות לה', צריכים לקבל מה', ואדם שרואה שאין לו התעוררות כזו, הוא חייב לדעת, שבהכרח יש סבה לכך, והסבה היא שיש עליו איזה דין, שהוא המונע ממנו את אור ה'. פשוט, יש מקטרגים שעומדים ומקטרגים עליו, וטוענים שאין לו זכות להתקרב לה'. אבל האדם, שמרוכז בעצמו, וחושב שהמקור להתעוררות הוא בו בעצמו, כשרואה שאין לו התעוררות, הוא חושב שזה "הוא" שלא רוצה, ו"הוא" שלא מתאמץ וכד', ואינו יודע, שאילו לא היו עליו דינים, היה אור ה' שופע עליו בלי שום הפרעה, והיו לו שפע של התעוררות והתלהבות ואהבת ה', להתקרב אל ה' ואל תורתו ומצוותיו.

לכן, עצה אחת ויחידה יש לו לאותו אדם, רק שיראה לחפש דרכים להמתיק מעליו את הדינים, ולעורר עליו רחמי שמים מרובים.

מכאן ניתן להבין, מדוע רבים מהחוזרים בתשובה, קבלו התעוררות לכך, דווקא אחרי שעברו איזו צרה או יסורים, וזה משום שהיסורים הללו כיפרו להם את עוונותיהם, והביאו אותם לידי כזו הכנעה, עד משמים התעוררו עליהם רחמים עצומים, וממילא מיד האיר להם אור ה' בלי שום מסכים, והם קבלו חשק ורצון לחזור בתשובה. וכמו שכתוב: אשכון עד דכא, ודרשו חז"ל: עד דכדוכה של נפש, כי אחרי שהנפש נכנעת, מיד מתעוררים עליה רחמים ואור ה' שוכן אצלה, ותכף אותו אדם מרגיש את המתקנות והטוב של ה', והוא חוזר בתשובה.

לכן, כל אחד צריך לעורר הרבה רחמים, הן על עצמו – להמתיק מעל עצמו את כל הדינים, והן על כלל ישראל, להמתיק את הדינים מעל עם ישראל, ויכולו לחזור בתשובה. כי כל עיכוב הגאולה הוא מחמת שיש דינים קשים, שעל ידי כך נסתר אור ה' מבני העולם, והם הולכים וטועים בחושך. גם מה שרואים

**החפצים שמותרים לעסוק בהם בשבת**

נאמר בישיעה "אם תשיב משבת נגלך עשות חפצין... ממצוא חפצין ודבר דבר" ודרשו חז"ל "ודבר דבר" שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול הלך אסור לומר דבר פלוני אעשה למחר או חסורה פלונית אקנה למחר ואפילו בשיחת דברים בטלים אסור להרבות. בכלל דברים בטלים נכלל קריאת עיתונים. ובקריאת עיתוני זמנינו נחלק לג' סוגים א. עיתונים שיש בהם רק חדשות יש מותרים לקרוא בהם מכיוון שאינם בכלל שטרי הדיוטות, ו"ז כתב הרמ"א שבני אדם שסיפור שמעות דברי חדושים הוא עונג לכל מותר לספרם בשבת ויש שכותבים שצריך להימנע מכך מכיוון שמצטער מכך ובשבת אסור להצטער. ב. אם יש בעיתון מאמרים ומדועות בענייני משא ומתן כעיתוני זמנינו יש איסור לקרוא אף את הדברים שאינם נוגעים למשא ומתן מכיוון שקרוב לוודאי שיכשל בקריאת פרסומות אלו ולצערנו הרב דבר זה הגיע גם לעלוני פרשת שבוע שמפרסמים שם פרסומות שנכללים בקריאת שטרי הדיוטות ודבר זה אסור. ג' עיתונים שמחולקים למדורים - מדורי דברי תורה, מדורי לכלה, מדורי ענייני דעלמא, יש כתבו שמותר לקרוא בחלק של הדבר תורה ויש כתבו שאסור לקרוא בפה אלא רק לעיין במדורים המותרים בעיון בעלמא, וכל עיון שאסור בקריאה הרי הוא מוקצה ואסור לטלטלו. עיתונים חילוניים אסורים בקריאה אפילו בחול ואסור להחזיקם בבית בשו"א.

**הרב יצחק א. מחנך בת"ת "שלום בניך"**

ריח של סגירתו בבגדים נשברתי. לא יכולתי להסתכל עליו ולא דיברנו 3 חודשים. פשוט לא יכולתי להאמין שהבן שלי התדרדר עד כדי כך. יכולתי להבין שקשה לו ללמוד, שהוא לא רוצה ללבוש חליפה וכובע, אבל מה עשתה לו השבת. למה??? אשתי שהייתה יותר סבלנית נפשעה עם רב חשוב שמטפל בנוער נושר. קיבלנו כמה שיחות מאנשי מוקצע ואפילו התיידדנו עם 2 משפחות שגם להם יש ילד במצב דומה. לאחר תקופה הבשיל היום שנתן הסכים להיפגש עם אחד הרבנים. אחרי שעתים של שיחה נפרץ סכר של כמה שנים ונתן בכה שם כמו ילד קטן וסיפר לרב כל מה שעבר עליו עוד מכיתה א'.

נתן לא שח שום פרט. הוא דיבר בלי להפסיק. הוא פשוט תלה אותנו ואת המלמדים שלו על תבל התליה. כששמענו את נתן מהחדר השני הבנו שנתן עבר משבר ארוך של כמה שנים. נראה לי שזה היה מורכב מההתעלמות שלנו בבית למצוקות שלו ובתלמוד תורה לא ידעו לטפל בבעיות שלו והשליכו אותם אליו חזרה. ידענו שיש איתו בעיות אבל לא היה לנו כ"כ הרבה זמן לטפל בזה. הייתי עסוק מאוד בעבודה ובקושי היה לי קשר עם המלמדים שלו. בבית הוא התנהג כמו כולם ולא שמתי לב לשינוי מיוחד חוץ מהעובדה שהוא לא היה אוהב להיות בבית כל הזמנות הוא היה מנוצל כדי לצאת ולברוח. היום אני מניין שהוא הרגיש אשמה ולא היה נעים לו להיפגש איתנו הוא רצה פשוט רק לברוח.

היום אני מודה שאני אשם. נתן גדל אצלנו בבית אבל כמעט ולא הכרתי אותו. השיחות שלו היו מסתכמות ב-מה שלומך?, איך היה בכיתה ועוד כמה שקשוקים. שכשחתחילה התדרדרות מסוימת בלימודים לא רציתי לראות. לא היה לי כוח לכל בהלגאן הזה של המורים והנהגה והדפתי להתעלם. הרבה שנים עצמתי עין, היום אני כבר לא נרדם בלילות - אני מוחכה לנתן שיחזור. לפעמים הוא עושה איתי חסד ומגיע לפני יצואת אך לפעמים אני נרדם רק בכניסתו בעלות השחר אין לי מה לעשות. כשרבתי איתו פעם אחת ואמרתי לו שאם הוא חוזר מהחברים אחרי 11 אני לא פותח לו - הוא נעלם לי יומיים מהבית. אני מעדיף שלפחות יישן בבית מאשר שישן בחוץ. היום אני יודע שיעיתי ואני משלם את המחיר. אוהו איזה מחיר!

כתוב לכל ההורים, ביקש אבא של נתן. שאם אצלכם עוד לא מאוחר ואתם נתקלים בקשיים עם הילד. נעצרו את כל החיים שלכם. אין עבודה אין סידורים. אין כלום. תלכו היום לבית הספר של הילד לפני שיהיה מאוחר מידי. תלמדו ממני אל תתנו לילד שלכם למוות לכם בידיים. כל אותם חברים של נתן ויש כאלה אלפים ברחובות היו פעם ילדים קטנים. אבל ביום אחד הם גדלו והכול התפרץ. תלמדו מהטעויות שלי. תלכו היום לבית הספר של הילד לפני שיהיה מאוחר מידי.

שהוא בבחי' "אשרי יושבי ביתך" - שיושב כל היום בביהמ"ד ולומד תורה בבחינת "אשרי יושבי ביתך" זוכה למעלות רמות ועצומות אבל בשביל לזכות לאות נו"ן לזה זוכין ע"י "ויהי בנסוע הארון" דהינו לצאת לעמ"י ולקרובם לאביהם שבשמים בבחינת "בנסוע", וכמו שמובא בתד"א (תד"א רבה יא) שמי שאינו יוצא לעמ"י ע"מ לקרובם נחשב ח"ו כאילו הוא גרם להם הרעה ה"י, מכאן למדים עד כמה מעלתו של המפיץ ומכניס בלבות עמ"י את אור ה'. (בשם מו"ר הר' אליעזר ברלנד שליט"א)

**אחים למען אחים!**  
**"ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך"** (במדבר י' לה')

רש"י הק' שואל מדוע נכתבה פרשה זו כאן?  
 אלא כדי להפסיק בין פורעניות לפורעניות העולה מתוך דברי רש"י רמז נפלא והוא: שאם עם איביך וינסו משנאיך מפניך מעליהם את הפורעניות אזי עליהם לנסוע עם ארון ה' היינו ללכת ולהפיץ את אור התורה ואור האמונה בכל בתי ישראל ועל ידי זה מסתלקין כל השונאים של ישראל וזוכים להחיש את ביאת הגואל (שומר ישראל)

עליה בעבודת ה' וכן בענייני הגשמים ועל זה בא הכתוב לומר שלא רק שאתה בבחינת יסעו זה על פי ה' אלא גם המצב של יוחנו שזהו זמן של ירידה זה גם על פי ה' וכן ה' רצה (יפה נוף)

**לב טוב!**  
**"ויהי העם קמתאנים וע באזני ה' וישמע ה' ויחר אפיו"** (במדבר י"א א)

**לכאורה ראוי להבין מהו כפילות הלשון בפסוק שבתחילה כתוב: "באזני ה'" ואח"כ שוב נאמר "וישמע ה'?"**

אלא ניתן ללמוד מכאן יסוד עצום שלפעמים האדם מתלונן בתוך ליבו ורק אזני ה' שומעים אותו כי הוא אינו משמיע את טענותיו כלפי חוץ ובאופן זה רק ה' שומע אותו גם עליו נאמר: "וישמע ה' ויחר אפיו" (רביד הזהב)

**הפצה של אור**  
**"ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך"** (במדבר י' לה')

ידוע כי פרק "אשרי יושבי ביתך" הוא מסודר לפי א"ב פרט לאות נו"ן שהיא חסרה בו, והאות נו"ן נמצאת בפסוק "ויהי בנסוע הארון" שבפסוק זה יש אות נון הפוכה. ופי' הדברים שאננם מי

**ההורים ובית הספר פרק ב'**

בעיות חברתיות אבל תמיד תלינו את התנהגותו בסיבות מסויבות שונות. בבית נתן היה ילד רגיל והשתדלו לא להחסיר לו כלום. היום אני יודע שממש טמנו את הראש באדמה ולא שמענו את הצעקות השקטות שלו. לא קראנו את המפה נכון. חשבנו שכל הילדים שווים ולמה לחקור הרבה אם אין משהו מיוחד. תמיד חשבנו שהמורים מאנשיים המצאות ובגלל שהם רוצים שקט הם כל הזמן מתלוננים. היום אנחנו מבינים שה"רעידת אדמה של נתן" התבשלה כמה שנים טובות מתחת לאף שלנו. היינו עסוקים מדי מכדי לשים לב לקריאות האזעקה שלו. כל השנים שנתן למד בתלמוד תורה שקענו בתרדמת עמוקה. והתעוררו רק כשנתן לא התקבל כמעט לאף ישיבה שהוא נבחן בה. בלית ברירה רשמו אותו לישיבה בינונית אך לא החזיק שם מעמד ואחרי פסח הוא עבר לישיבה אחרת. משם הדרך החוצה הייתה קרובה, הכול בא לנו במערבולת.

היום הוא כבר חצי שנה בבית. הוא לא מתפלל או לומד ובקושי מניח תפילין כשהוא מתעורר בצהריים. ואנחנו שלו מתחננת. הלב שלי נקרע, כבר לא נשאור לנו דמיון. 3 שנים הסתובבתי חסר אונים, ביקרתי אצל הרבה רבנים וניסיתי כל הזמן למצוא אשמים להתדרדרות של נתן.

כשנסעתי פעם לתלמוד תורה הראשון שלמד בו 7 שנים וצעקתי על המנהל שזה אשמתו ואשמת המלמדים שלו והם ייתנו את הדין בשמים. הוא פתח לפני את התיק אישי של הילד, הוציא צרור דפים ומכתבים ונתן לי לקרוא. הייתה שם היסטוריה שלמה על מעשיו והתנהגותו של הילד שלי. ישבתי שם ובכיתי. המכתבים סיפרו הכול. הם היו אות קלון בשבילנו. נזכרתי בכל ההתארות והשיחות של המורים. נזכרתי בזימונים למפקח ובאסיפות הורים. נזכרתי גם באדישות שלנו לכל מה שקרה עם נתן שהוציאו אותו מהתלמוד תורה. אז הייתי מופנם מאוהו האשמתו את הכול. היום אני יודע את האמת - הפקרתו את הילד שלי לרוחות הזמן!!!

היום אני מבין שהייתי צריך לשלם למלמדים שלו שיעידו לי את האמת. שרק לא ישתקו. שיתקשרו אלי כל יום ויספרו לי איך נתן לומד, אם קשה לו משהו, אם הוא לא מסתדר חברתית. היום אני מבין ומשיבה צריך לנשק את הדי של המנהל מתי שהוא או ניהל להעיר אותנו שנתן היה בכיתה ג' והיה עוד אפשר להציל אותו, אבל לא רצינו לשמוע.

נתן סבב את החיים באדישות מופגנת. לא היה לו כוח לכלום. גם בתלמוד תורה השני לא היה חידוש ואני האשמתו את כולם רק לא את עצמי. ככה סחבנו עוד כמה שנים מתלמוד תורה לתלמוד תורה אחר ומשיבה לישיבה עד שנמאס לו והוא החליט שהוא לא לומד יותר. אבל אנחנו היינו עדיין מבינים "קשה לו" תרצנו את עצלותו חלפו שנים ולא ראינו שהילד מת לנו בידיים!

לפני שנה בערך כשנתן חזר לביל שבת ב-4 לפנות בוקר עם

**לפני שיהיה מאוחר מידי...**

בבוקרו של חג השבועות זכיתי להתפלל עם רבבות ישראל בכותל המערבי. הצטופפו עם מול מקום המקדש אלפים אלפים. בני עליה עם פשוטי העם. זקנים עם ילדים, מכל שבטי ועדות ישראל. זה עסק בתפילתו זה מתבדד עם קונו. כולם עסוקים ושואבים רוח הקודש משמחת וקדושת הרגל, אך יותר מכל צדו עיני את אותם עשרות נערים, שהיו ולא היו שם. שרצו להתפלל - אך כבר זמן רב תפילתם אינה שגורה על פיהם. שרצו לקום ולקוד - אך לא יכלו לזוז ממקומם. את אמירת ה"תיקון" החליף עשן הסיגריות. ופיצוח הגרעינים את אמירת ההלל. היה קשה להתעלם מהם, מכל אותם נערים, בלבושם המתיישב עטורי בלוזית וכיפה קטנה שהצליחה בקושי להסתיר את טוהר פניהם. פנים יהודיות, עיניים טהורות שזה לא מכבר הביטו על שורות הגמרא ופיהם שינן הוויות אביי ורבא. עמדתי לידם מספר דקות מנסה לפצח את תעלומת החיים "אתה יועם זה?" מדוע זה החליפו חיי עולם בחיי שעה? מדוע החליפו את הישיבה ליד הסטנדר שייבה על הברזלים? מדוע הוחלפו לילות הזהב של "משמר ליל שיש" בבטלה ורדיפה אחרי תאוות ברחובות העיר? כיצד זה הצליח היצר הרע להטעות אותם שיש מתיקות יותר נעימה מדרך גמרא? כיצד זה נתחלף בן המלך בן השפחה? לידנו אנו רצו בחורי חמד ופרחי חסידים כשפאותיהם מתבדרות ברוח ועיניהם מביטות ברצפה שלא להיכשל חילה במראות אסורים. מחשבות התרוצצו לי בראש "אנחנו רצים והם רצים. אנחנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת..."

נתן אתה פה בכותל, חשבתי שהלכת לישון?" התקרב אב אחד כשהוא מזהה את בנו בתוך קבוצת הנערים שעמדו בכניסה לכותל. "אתה רוצה להתפלל איתו? עוד מעט מתחילים. תבוא אני אשמור לך כיסא" הוא ביקש/שאל בעדינות את בנו שבכר התקרב אליו. "אני עוד מעט יבוא, אל תחכה לי" ענה נתן כשהוא כלל לא טורח לשאול היכן אביו יושב. האב המתין עוד כמה רגעים, אך כשראה שנתן לא מצטרף אליו חזר שוב לכיוון הכותל.

רדפתי אחריו. הייתה לי הזדמנות לקבל תשובה על השאלה שעמדה ברוח בחלל "מה קרה לנתן? איך התדרדר כך?" וגם אולי יצא מנהיגה ותועלת לכולנו. על אף שההבטייתי אזרתי אומץ ואחרי שיחת נימוסים קצרה, שאלתי: סיפרתי לאבא של נתן שאני כותב טור בחינוך ילדים שמופץ בכמה אלפי עותקים והרבה הורים יקראו ויתחזקו וזה יהיה להצלחת בנו.

אבא של נתן הסכים. נפגשנו אחרי החג, הלן התמליל (כמעט ולא שיניתי כלום): הן 15 וחצי הוא עובד 2 תלמודי תורה ו-3 ישיבות. נתן היה הפרח של הבית לא האמנתי שזה יקרה לנו. בתלמוד תורה נתן היה תלמיד בינוני, לא היו עליו הרבה תלונות, אתה יודע פה ושם קצת מריבות והתעקשויות אבל לא משהו מיוחד. היו לו קצת





**הישועה תלויה בך!!!**



רשתינו עוסקת בהלכות חג הפסח כמו שנאמר "וְהָיָה אֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ סְמָאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשֹׂת הַפֶּסַח בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וּלְפָנָי אֶהְרֹן בַּיּוֹם הַהוּא: וַיֹּאמְרוּ ... לָמָּה נִגְרַע לְבַלְתִּי הַקָּרִיב אֶת קַרְבְּנִי ה' בְּמַעַדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

**ויש להבין מדוע ה' לא ציוה את משה על האנשים הטמאים מיד כאשר יצאו ממצרים כמו שנאמר בספר שמות: "דברו אל כל עדת ישראל לאמרו בעשר לחדש הזה ויחוו להם איש שה לבית אבתו שה לבית" ושם הקב"ה היה מצוה את משה על פסח שני למי שלא עשה פסח ראשון?**

אלא מכאן נלמד יסוד עצום שבכדי שהאדם יזכה לתקן את מה שפגם הוא חייב לדעת קודם לכן שתי עניינים שבהם תלוי כל תיקונו והם:

**הראשון: "איתערותא דלתתא" פירושו רצון מצד האדם עצמו להתקרב אליו יתברך כמו אותם אנשים שבקשו אחר מצוות הפסח ורצו להתקרב לה' יתברך על ידי מצווה זו, כך גם כל אדם אם הוא חפץ בישועת ה' עליו להתעורר ולבקש אחר מלכותו יתברך ובעצם רצון זה האדם בורא לעצמו שפע רוחני וגשמי, ולכן ה' לא חפץ בנתינת מצוות פסח שני ללא רצון מצידם שהרי היא באה לתקן את מי שלא היה בידו לעשות פסח ראשון רק לאחר שהם מעצמם בקשו ודרשו זאת, ורצון זה הוא שגרם לשפע וזה מה שכתוב "יצו ה' אתך את הברכה" פירוש אימתי ה' מצוה ברכה על האדם? "אתך" היינו שאתה מבקש זאת וכוסף לזה.**

**העניין השני שעלינו לדעת זהו ענין של התקרבות לצדיק, שהוא מסור מעל האדם כל קטרוג והוא מעלה את הרצון הטוב והאמתי שלך להתקרב אליו יתברך, וזה מה שנאמר "ויקרב לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא" היינו לפני הצדיק ועל זה ענה להם משה "עמדו ואשמעה מה יצוה ה' לכם" ולכאורה מהו שאמר להם משה: "עמדו ואשמעה" ומה יוסיף להם המתנתם שם? אלא עמידה היא לשון עכבה, ועוד אמרו חכמינו ז"ל דאין עמידה אלא לשון תפלה שנאמר: "ויעמוד פנחס ויפלל", וזה אשר אמר להם משה שיעכבו את עצמם לפני ה' בתפלה, בתשובה, ובהכנעה גדולה.**

**נמצא כי אם חפצים אתם "ואשמעה" שהיא לשון קבלה היינו לקבל ישועה אזי קודם לכן בדקו את עצמכם כמה אתם "עמדים" היינו כמה אתם רוצים בתפלה ומתעכבים ומתעקשים על מצוות הפסח כי בזה תלוי "מה יצוה ה' לכם" כי התפילה דרך הצדיק זהו הכלי האמתי לקבלת השפע מאתו יתברך.**



אחר פטירת המגיד ממזריטש יצא תלמידו, רבי זושא מאניפולי, למסע בקהילות ישראל. בדרכו עבר מיישוב ליישוב ומקהילה לקהילה, ועורר יהודים לתשובה.

באחד ממסעותיו של ר' זושא מאניפולי, בין קהילות ישראל עמ"נ לעוררם לתשובה שלימה, הגיע לעיר דאצ'וויל והתארח בבית הרב המרא דאתרא. עד מהרה נעשה הבית אתר של עלייה לרגל. יהודים מהעיר ומסביבותיה באו לראות ולשחר את פני הצדיק האורח, רבי זושא ולהתברך מפיו.

באחת השיחות עם הרב הזכיר רבי זושא את שמו של יהודי עשיר, חוכר אחוזה גדולה ליד דאצ'וויל. הרב הבין כי רבי זושא מעוניין לפגשו. שלח שליח אל החוכר והזמינו לבוא אל הצדיק, אולם זה התחמק מלבוא. הוא לא היה איש רע או פורק-עול, אך היה יהודי פשוט ועם הארץ, ואשר כל עניני הצדיקים לא היה קרוב אל ליבו.

בימים הבאים שב והזכיר רבי זושא פעמים נוספות את שמו של החוכר. לא הייתה לרב ברירה אלא לגלות לצדיק כי הלה ממאן לבוא אליו. למשמע הדברים הרצינו פני הצדיק. "אם כך, יהיה עלי להביאו לכאן בדרך אחרת", לחש ולא פירש. למחרת הביט הצדיק מהחלון בשעה שתלמידיהישיבה יצאומבית-המדרש וחלפו ליד הבית. ביניהם היה גם בנו של החוכר, שאחז מטבע בידו. "נער הלומד תורה בישיבה עובר על 'לא תגנוב'!", קרא לעברו רבי זושא. דמעות של הלם ועלבון חנקו את גרונו של הנער. הוא ידע כי המטבע ניתן לו מאת אביו ולא נגנב מאיש. הצדיק לא הרפה. "המטבע שבידך גנוב הוא!", פסק.

בצערו הרב ניגש הנער אל אביו והשיח לו את אשר ארעו היום, ואת העלבון שספג מאת הצדיק. מיד עם שחר הזדרז החוכר ופנה אל לשכת הצדיק עמ"נ לתבוע את עלבון בנו הצעיר. על-אף כעסו החליט להיכנס אל הצדיק ככל האדם. בבואו לחדר הניח על השולחן פתקה ואפילו כמה מטבעות, כמקובל. הביט הצדיק בכסף ומיד הרעים בקולו: "מי

ביקש להכניס לכאן כסף של גזלה ורצח?!"

חיזור כסיד ורועד בכל גופו יצא החוכר החוצה. הפעם היו דברי הצדיק כחידה גם בעיני הרב, שהכיר את החוכר וידע שמעולם לא נחשד בגזל וברצח. מיהר הרב להגיש לחוכר כוס מים ולהרגיעו. "דברי הצדיק אינם דברים ריקים", אמר הרב, "עלינו לחפש ולחקור עד אשר נרד לעומקם".

**שבת של צדיק**  
גדולי התורה על רבינו הנבגמ.

הרה"ג רבי יעקב מוצפי זי"ע החזיק מאוד מספרי ברסלב, ופעם אחת בא אליו אמו"ר שליט"א ושאלו: האם יכולים ללמוד ספרי ברסלב? ענה לו: **"בטח צריכים ללמוד הספרים חשובים מאד וגם אני בעצמי למדתי את הספר הק' "ליקוטי מוהר"ן" "ליקוטי הלכות" ו"סיפורי מעשיות" (מפי אמו"ר שליט"א)**

החל הרב לחקור את החוכר על עסקיו ועל מקורות כספו. "כמה שנים האחוזה בניהולך?", שאל. "שנתיים", השיב החוכר. "ומי חכרה לפניך?" "יהודי לא-מוכר", ענה החוכר. "מה פירוש 'לא-מוכר'?", שאל הרב. "אינני מכירו, משום שביני לבינו הפרידה תקופה של שנה שבה הייתה האחוזה ריקה", השיב. "אם-כן, חובה עלינו לברר את זהותו של אותו יהודי", פסק הרב.

לאחר בירור התגלו עקבותיו של החוכר הקודם. התברר כי הלה כבר נפטר וכי אלמנתו מפרנסת את יתומיה, בדוחק, מדוכן עלוב בשוק. ניגשו הרב והחוכר אל השוק. פנה החוכר לאישה והציג את עצמו לפניו. מיד התפרצה לעברו בקריאות: "גזלן! רוצח!". למשמע הדברים כמעט התמוטט החוכר. הלוא אלה אותן מילים ממש שאמר לו הצדיק!

קרוב הרב אל האלמנה והשקית את רוחה הסוערת. ביקש ממנה לשפון את שבלביה. האלמנה סיפרה: "במשך שנים התפרנסנו בכבוד מחכירת האחוזה. יום אחד החליט הפריץ להכפיל את דמי

החכירה. אותה שנה הייתה שנה קשה, שהניבה הכנסה דלה. על כך נוספו גם דמי החכירה המופקעים. העסק קרס ולא היה בידנו לפרוע את חובנו לפריץ.

"באין-ברירה הודיע בעלי לפריץ כי הוא עוזב את האחוזה. משפחתנו עברה להתגורר במקום אחר, לא-הרחק משם, לראות כיצד יתפתחו הדברים. את מחייטנו מצאנו ממלאכות מזדמנות וחיינו נעשו קשים מנשוא. הפריץ ניסה להציע את האחוזה לחוכרים יהודים אחרים, אך איש מהם לא העלה על דעתו לשתף עמו פעולה. כך נותרה האחוזה נטושה במשך כשנה.

"יום אחד נודע לנו ממקורבי הפריץ כי הצעד שנקטנו עומד להניב תוצאות. הפריץ נכנע והוא מבקש לשוב ולהחכיר לנו את האחוזה, במחיר הראשון. לרגע הזה ייחלנו. "אלא שאז צץ פתאום איש זה, העומד לפנינו, וחכר את האחוזה במחיר הגבוה. ליבנו פג באחת וכל תקוותינו נמוגו. בעלי לא עמד בצער, ובתוך כמה חודשים נפטר והותיר אותי ואת יתומיי לאנחות".

כשסיימה האלמנה את דבריה עמד מולה החוכר ועיניו שטופות דמעות. ממראה פניו הבינה האלמנה שחכירת האחוזה על-ידו נעשתה בשגגה. ואף-על-פי-כן, בפועל גרם לנישול משפחה יהודית ממקור מחייתה וגרם בעקיפין למותו של יהודי. עתה הבין החוכר את פשר דבריו הנוקבים של הצדיק. ברצות החוכר הנוכחי לשוב בתשובה זימן את האלמנה אל הצדיק מאניפולי לבצע שטר מחילה, ובכל תמורה שתהיה.

בו-ביום התייצבו החוכר והאלמנה לפני הצדיק מאניפולי. בתיווכו של הרב נערך ביניהם שטר-מחילה. החוכר העניק לאלמנה ממיטב כספו, סכום אשר הבטיח את קיומה בהרחבה עד אחרית ימיה.

או-אז פנה הצדיק אל החוכר והושיט לו יד. "שלום עליך ר' יהודי וברוך תהיה, על שבנדיבותך החיית היום אלמנה ויתומים". כעת גם ציווה להזמין אליו את בן החוכר, ובמעמד הנוכחים פייסו והעתיר עליו ברכות לרוב.







א"א לבוא לידו שמחה כי אם ע"י מילתא דשטותא

טיפש אחד הסתכל והתבונן במשך כמה שעות על קוביה של קרח החבר שלו שואל אותו על מה אתה מסתכל? עונה הטיפש: "אני משתגע מאיפה הנזילה..."



אברהם לא איבד את אמונתו וקיבל על עצמו לקדש שם שמים ברבים.

כאשר נואשו הכמרים מן הגרף הסרבן שלחו לקרוא לרבני וילנה ודרשו מהם ללכת לבית הסוהר ולהשיעו עליו שיחזור וישבו לדתו הישנה.

"אימרו לו כי אין טעם בקרבנו, משום שגירור לא נערך על פי הכללים, ועל כן אין לו כלל תקופה" אמרו הכמרים, ואיימו על הרבנים שישחטו את כל יהודי העיר אם לא ימלאו את הפקודה. ובניתיים הסיתו את תושבי העיר הנוצרים ואת הכפריים שבסביבה נגד שכניהם היהודים. הלכו שלשת רבני העיר אל גר הצדק בבית הסוהר. לילה שלם ישבו בתאו ואמרו יחד עמו תיקון ליל שבועות. התא היה אפל וטחוב, אבל בליבם היה אור גדול. הם אמרו את התיקון בכוונה עצומה, נדמה היה להם שאינם בודדים.



בתא. שכן הם יכלו לשמוע משך כנפי מלאכים שמילאו את התא. עם בוקר, כאשר הגיע שעתם להיפרד מן הגר גילו לו הרבנים את דבר השליחות שהטילו עליהם הכמרים. דמעות זלגו מעיני הרבנים, וגם הגר בכה. ליבו נכמר על עמו החדש, והוא התמלא חרדה מפני הצפוי ליהודים מידי הנוצרים הנקמנים. יחד עם זאת ידע את אשר עליו לעשות.

**"אחיים" אמר "לבי עזב את בני עמי ובא לדבוק בכם היהודים באהבה. אקבל עלי את מצוות תורתנו ואם נגזר עלי לעלות על המוקד אקיים את המצווה, כמו שעשו קדושים אחרים לפני"**

גם ששמד מול המוות, וניסו הכמרים שוב לדבר על ליבו ענה: **"כל ימי הייתי מתפלל מתי תגיע מצווה זו של קידוש השם לדי, ואין ברצוני לוותר עליה, תמורת הצלת הגוף לשנות חלדי עלי אדמות"**.

וכך לעיני המון העם הפרוע כפץ במסירות נפש ובשמחה, מתוך עינויי קשים היישר אל תוך האש תוך כדי קריאת: "שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד". וכך ביום טוב שני של גלויות, ז' סיון מת על קידוש ה' גר הצדק מוילנא.

אחד מיהודי העיר שיחד את התליין שיתן לו מאפרו של גר הצדק עמ"נ להביאו לקבר ישראל. על קברו של גר הצדק הקדוש מוילנה צמח עץ גדול. לפני שנפטר הגאון מוילנה ביקש שיטמנוהו סמוך לקברו של אותו קדוש.

**בימי השואה הרוסו הנאצים הרשעים את בית העלמין היהודי בוילנה, ורק המצבה והעץ של גר הצדק נשארו לפליטה. יהודים רבים פוקדים את קברו אשר נמצא באוהל אחד עם הגאון מוילנא זכותם יגן עלינו ועכ"א."**

גר הצדק מוילנא, כך נקרא, אשר הזכרת שמו לבד מעלה צמרמורת בגיו כל השומע. מסירות הנפש של גר צדק למות על קידוש ה', נותנת בידינו את החיזוק הגדול להיות גאים ביהדותנו, ולזכות לחיות על קידוש ה' במסירות נפש.

מיהו גר הצדק ומיהו מסירות נפש???

ילד תפנוקים שגדל בבית אחד האצילים הפולניים המכובדים היה הגרף פוטוצקי, בן יחיד ואוהבו היה לאביו ולאמו. ואשר בו נתנו כל תיקוונם והשקיעו כל הונם. בצעירותו שלחוהו הרוי ללמוד מיני השכלה בפריס ושם הכיר ביהודי אשר נפתח בניהם שיחה והגרף החל חוקר אודות הדת היהודית. אמונת היהדות כבשה את ליבו של הגרף, האמת שבה שבתה את ליבו והוא ביקש להתגייר.

כשהיה בקיא בתורה ובדיני ישראל עבר לגור באמסטרדם שבהולנד, מקום שבו לא הכיר אותו איש, והתגייר כדת וכדין. לאחר שנימול נקרא שמו בישראל אברהם בן אברהם.

לימים עבר לגור בעיר וילנא שם ישב בבית המדרש ועלה מעלה מעלה במעלות התורה והיראה.

ובניתיים בבית אביו מהומוה רבה, זה זמן רב שלא הגיע שמועה ואת חיים מהבן היחיד, החל האב מפעיל קשריו ומחפש אחר הבן האובד. אחרי מאמצים מרובים הובא לידיעתו כי הבן נטש את הנצרות וחוסה בצל היהדות. מששמע זאת האב חרה לו מאוד, שכן היהודים הם שנואי נפשו. כך נפתחו חפושים מטעם הנצרות בכל מקום אפשרי.

בעקבות השלשה הצלחיו לעלות שליחי הנצרות על מקום הימצאו של בן הגרף ולהסגירו. יום יום באו אליו קרובי משפחתו ומכרים כמרים ואצילים, וניסו לדבר על לבו להתנער משגעונו ולשוב לארמונו ואל עמו. אולם אברהם בן אברהם היה איתן באמונתו החדשה וסירב לשמוע לדבריהם. לא הועילו כל הפיתויים והאימים – הוא דבק בדתו החדשה ובעמו החדש, ושום תענוגות העולם או אימים בייסורי שואל לא הועילו כדי להרחיק אותו מעם ישראל.

לבסוף נואשו קרוביו של הגרף פוטוצקי מבן משפחתם. יום אחד באו ואסרוהו בכלים וזרקו אותו לתא חשוך בבית האסורים של וילנה, עינויים רבים ומרים מאוד עבר עמ"נ "שישוב מסור" אך כל אלו לא הועילו לגר שהיה איתן באמונת ישראל. ובמשפט שנערך לו נגזר דינו לשריפה בכיכר הגדולה של העיר. למען ישמעו ויראו.

עד לשעתו האחרונה לא הרפו ממנו קרוביו, ועשו הכל כדי "להציל את נשמתו" וכדי שיחזור אל חיק הכנסיה לפני מותו.

אבל לא הועילו המילים הטובות ולא הועילו הייסורים. אברהם בן



שאלות למו"ר ראש הישיבה  
הבטחון האמיתי

**ישים עצמו בסכנה אפילו הוא צדיק ובעל מעשים, ואמרו (כתובות ל): הכל בידי שמים חוץ מצנינים פחים, פי' שהאדם צריך להזהר לשמור על עצמו מחוס ומקור שלא יתקרו וכן כתוב (דברים ד): ונשמרתם מאד לנפשתיכם, הרי שאין להחליט הבטחון הזה על כל פנים?**

ומתוך הרמח"ל "דע כי יש יראה ויש יראה: יש יראה ראויה ויש יראה שוטה, יש בטחון ויש הוללות. כי הנה האדון ברוך הוא עשה את האדם בעל שכל נכון וסברא נכוחה לשינהו עצמו על דרך טוב וישמרו את הדברים המזיקים אשר נבראו לענוש את הרשעים, ומי שירצה שלא ינהג עצמו בדרך החכמה ויפקיר עצמו לסכנות, הנה אין זה בטחון, אלא הוללות. והנה הוא חוטא במה שהוא נגד רצון הבורא יתברך שמו, שרוצה שישמור האדם את עצמו. ונמצא שמלבד הסכנה המוטבעת בדבר אשר עלול אליה מפני חסרון שמירתו, הנה עוד הוא מתחייב בנפשו בקום עשה בחטא אשר הוא חוטא, ונמצא החטא עצמו מביאו לידינו. ואולם השמירה הזאת, וזאת היראה המיוסדת על הנהגת החכמה והשכל, היא הראויה, שעליה נאמר (משלי כב): "ערום ראה רעה ונסתר ופתיים עברו ונענשו". אך היראה השוטה היא, שיהיה האדם רוצה להוסיף שמירות על שמירות ויראה על יראה, ועושה משמרת למשמרתו באופן שיגיע מזה ביטול לתורה ולעבודה. עיין שם כל הפרק באריכות וכמו שכתבנו עניין

שלום לכבוד הרב יש לי שאלה בעניין "ונשמרתם" אנו שומעים מהרב שהכל בידי שמים והכל מאיתו יתברך, וא"כ לפעמים אני אומר לעצמי "ממה אתה מפחד לך בתוך כפריים ערביים וכדומה הרי ה' איתך ואין אדם יכול לפגוע בך לרעה בלי רשותו של ה' יתברך וכולם הם רק בובות" ועוד, אבל מצד שני הרי ה' בעצמו אמר בתורתו "ונשמרתם מאוד לנפשתיכם". לכן רציתי לדעת כיצד עולה בקנה אחד האמונה והביטחון בשלמות עם עניין של: "ונשמרתם לנפשתיכם". בעניין זה ובכל עניין אחר של סכנה?

**תשובה:** ראשית, עלינו לבאר את עניין האמונה בשלמות בבורא עולם ואח"כ נבאר בס"ד מהו "ונשמרתם". על האדם לדעת שאמונה בבורא העולם זהו לקיים את כל דברי תורתו הק' ואם האדם עובר על פרט הקטן ביותר בתורה האמתלה שהוא מאמין זה לא אמונה. הקב"ה כתב בתורתו הק': "ונשמרתם מאוד לנפשתיכם..." שהאדם צריך לשמור על עצמו. והאמונה היא תוך כדי קיום התורה בכל פרטיה ודקדוקיה. הרמח"ל ז"ל בספרו מסילת ישרים פ"ט מביא בדיוק ענין זה וכן כותב: **יהיה לב האדם נכון בטוח בה', ולא יירא מתולדות הזמן ופגעיו. ושמה תאמר הרי מציון שחיבו חכמים בכל מקום שישמור האדם את עצמו שמירה מעולה ולא**



פרשת בהעלותך

י-ם	ת"א	ח"פ"ה	בא"ש
19:10	19:25	18:18	19:26
20:28	20:31	20:33	20:29
21:03	21:01	21:05	21:02

הפטרה: "דני ושמחי בת ציון" (זכרה ב')

אחרי טובע בים  
בידן האפשרות להצילו!!!

ספריו ותקליטיו של מו"ר ראש הישיבה הם חבל הצלה לכל נשמה טועה שטבעה ביון המצולה. שני אפשרויות להצלה: האחת שתקנה ספרים ותפיץ אותם בעצמן והשניה שתמנה את חיילי צה"ל- (צבא הפצה לישראל) לשליחים שלך.  
התקשר עוד היום:  
0522-240696 או: 02-5812210

**חוויה רוחנית בלתי נשכחת!**  
מוסדות  
**"חוט של חסד"**  
מזמינה אותך להצטרף לנסיעה לקברו של רבי נחמן מברסלב באומן. ולעוד קברי צדיקים באיזור. עם הרבנית מרים ארוש תליט"א בכ"ט סיוון.  
**הזרזי והבטיחי מקומך עוד היום**

**חיגי עכשיו: 02-5812210**

י"ל ע"י  
מוסדות "חוט של חסד"  
רח' שמואל הנביא 13  
ירושלים  
טל' 052768-0002  
פקס 02-5826205  
ת.ד. 57669 י-ם  
alonchut@gmail.com  
WWW.BRESLEV.CO.IL